

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Еволюція шляхів розвитку промислових підприємств здійснювалася поступово, мінуючи екстенсивний, інтенсивний науково-технічний шлях, зараз знаходячись на інноваційному науково-технічному шляху розвитку. Техніко-технологічний розвиток знаходиться на межі інтенсивного та інноваційного шляхів розвитку, поєднуючи їхні характерні особливості (рис. 1).

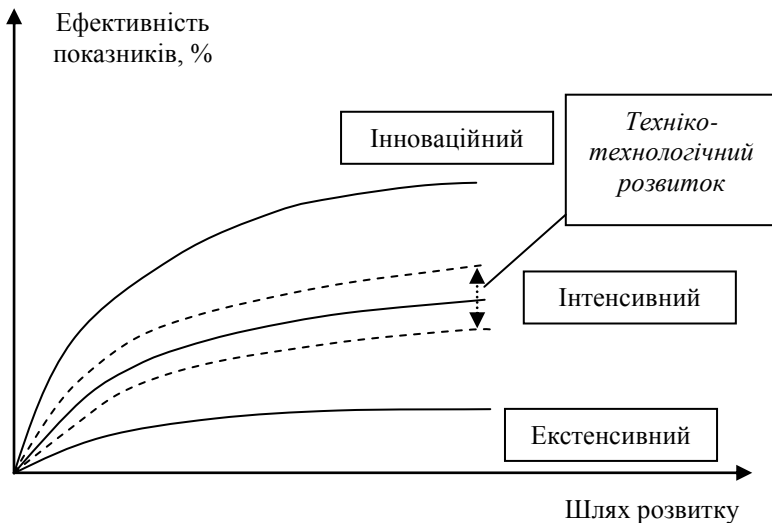

Рис. 1 – Шляхи розвитку підприємств

Екстенсивний тип розвитку – спосіб збільшення обсягів виробництва внаслідок кількісного приросту всіх елементів продуктивних сил, насамперед факторів виробництва за незмінного рівня технічної основи виробництва, посилюючи витратний характер. З його допомогою відбувається швидке освоєння природних ресурсів, а також порівняно за короткий період часу вдається скоротити або ліквідувати безробіття, забезпечити велику зайнятість робочої сили.

Однак йому властивий технічний застій, при якому кількісне зростання випуску продукції не супроводжується техніко-економічним прогресом, який є важливим двигуном економічного росту. На незмінному рівні залишаються значення таких показників, як фондовіддача, матеріалоемність і продуктивність праці. Загальна ефективність діяльності залишається, у кращому випадку, незмінною.

Інтенсивний тип розвитку (інтенсифікація виробництва) – процес суспільного виробництва, що ґрунтується на застосуванні передусім ефективніших елементів продуктивних сил та досконаліших форм розвитку (техніко-економічної, організаційно-економічної і суспільної). Інтенсифікація виробництва, на відміну від екстенсивного розвитку, має анти-витратне спрямування, оскільки супроводжується зменшенням витрат живої та уречевленої праці на одиницю продукції.

Інтенсивний шлях розвитку являє собою зростання виробництва за рахунок більш раціонального використання його факторів, тобто впровадження нових технологій, поліпшення його організації (нова структура господарських зв'язків, управління та кооперації і т.д.), удосконалення використання основних, оборотних фондів, прискорення їх оборотності, амортизації, підвищення кваліфікації робочої сили та вдосконалення наукової організації праці.

Досягається підвищення якості продукції, зростання продуктивності праці, ресурсозбереження, поліпшення використання наявної матеріальної бази виробництва. До таких заходів відносяться енергозберігаючі проекти, програми зниження матеріаломісткості і трудомісткості та ін. Безсумнівною достоїнством цього напрямку є переборення перешкод, породжених обмеженістю природних ресурсів і можливість досягнення дуже високих темпів економічного зростання.

Інноваційний тип розвитку передбачає безперервне оновлення асортименту продукції й технології її виробництва, удосконалення системи управління виробництвом і збутом. В умовах інноваційної діяльності товаровиробники повинні замінити морально застарілу продукцію та технології її виробництва на нову або модернізовану. Інновації виступають ефективним елементом підвищення ефективності економіки.

Техніко-технологічний розвиток характеризується постійним техніко-технологічним удосконаленням, пошуком нових технологічних рішень, удосконаленням основних засобів, розробленням і впровадженням технологічних інновацій з метою максимізації прибутку. Це перехід до нового стану господарської діяльності підприємства з ефективним використанням існуючих ресурсів і факторів виробництва, проведенням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, удосконаленням системи управління, мотивації працівників тощо. Шлях техніко-технологічного розвитку

надасть можливість виходу зі складного економічного становища багатьом вітчизняним підприємствам.

Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 вересня 2014 року. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2014. - С. 194-196.